

ISSN
2786-863X

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

UNI VER SUM

№ 07 / 2024
КВІТЕНЬ

ISSN 2786-863X

UNI VER SUM

№ 07 / квітень 2024

DOI 10.36074/universum.7.2024

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2024

Редакція журналу: ГО «Молодіжна наукова ліга»

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Головний редактор: Коренюк І.О.

Редакційна колегія:

Афанасьева Наталя Євгенівна – доктор психологічних наук, професор
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Бацуровська Ілона Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Ємельянов Олександр Юрійович – доктор економічних наук, професор
Національний університет «Львівська політехніка»

Костюченко Валентина Миколаївна – доктор економічних наук, професор
Державний торговельно-економічний університет

Онікієнко Сергій Володимирович – доктор економічних наук, професор
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Ащепкова Наталія Сергіївна – кандидат технічних наук, доцент
Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара

Ковальова Світлана Сергіївна – кандидат юридичних наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кулик Алла Василівна – кандидат економічних наук, доцент
Державний торговельно-економічний університет

Мартинюк Віталій Олексійович – кандидат географічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет

Мудра Світлана В'ячеславівна – кандидат педагогічних наук, доцент
Київський інститут Національної гвардії України

Павшук Катерина Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Ротова Наталія Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент
Українська інженерно-педагогічна академія

Христин Ніна Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент
Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Шевченко Оксана Борисівна – кандидат ветеринарних наук, доцент
Державний біотехнологічний університет

Єгоренков Анатолій Іванович – Радник Президента НАМН України з питань біоетики, доцент
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця

Фішер Володимир Михайлович – заслужений діяч мистецтв України, доцент
Київський національний університет культури і мистецтв

Оленюк Дмитро Олександрович – старший викладач
Поліський національний університет

Дурова Наталія Вікторівна – асистент
Поліський національний університет

Мокрякова Марина Іванівна – асистент
Харківський національний медичний університет

**Журнал «UNIVERSUM» індексує вміст в міжнародній
наукометричній базі наукових публікації Google Scholar.**

**Матеріали випуску є загальнодоступними на умовах міжнародної ліцензії
Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA 4.0).**

© Автори статей, 2024
© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2024
© ТОВ «UKRLOGOS Group», 2024

ЗМІСТ**РОЗДІЛ 1.****ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ**

ОЦІНКА ВПЛИВУ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ЗЕД Скляр А.Р.	8
ТОВАРИ ТА ТОВАРНІ ОПЕРАЦІЇ В ІНТЕГРОВАНІЙ ЗВІТНОСТІ Дундар Д.С., Науковий керівник: Король С.Я.	14

РОЗДІЛ 2.**МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ПРАВОВА ДЕРЖАВА І ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО: ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОЇ ДУМКИ В КОНТЕКСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ Наумик А.С., Кондратова Я.М., Науковий керівник: Сидоренко Н.С.	19
--	----

РОЗДІЛ 3.**ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

LEGAL REGULATION OF E-COMMERCE ACROSS EUROPEAN UNION Bozhko D., Vitkovska K., Maliutina M., Supervisor: Kortukova T.	24
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ХАБАРНИЦТВА Веремчук А.А., Науковий керівник: Любавіна В.П.	32
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ Бобчук Є.В., Гриценко В.О., Науковий керівник: Любавіна В.П.	42
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ЗБРОЇ ТА ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН Парфьонов І.О., Пелих В.К., Науковий керівник: Копилов Е.В.	47
РОЗВИТОК АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ Савенко Н.С., Науковий керівник: Любавіна В.П.	53
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ В УКРАЇНІ ТА МОЖЛИВІСТЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ Наумик А.С., Науковий керівник: Лежнєва Т.М.	60

РОЗДІЛ 4.**ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ,
СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ**

ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ Білоус Д.М., Діденко Д.О., Науковий керівник: Копилов Е.В.	65
---	----

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СУДОВОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ: НОРМАТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Бистрик Д.С., Науковий керівник: Букач В.В. 72

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗСЛІДУВАННІ ВИМАГАНЬ

Перетятко О.В., Гордієнко І.Ю., Науковий керівник: Копилов Е.В. 81

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЮ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ, БОЙОВИХ ПРИПАСІВ ТА ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН

Швець Б.С., Москаленко Я.С., Науковий керівник: Копилов Е.В. 88

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАХОДИ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬСЯ ЗА УХВАЛОЮ СЛІДЧОГО СУДДІ

Борисевич Д.О., Баранченко Р.В., Науковий керівник: Копилов Е.В. 94

ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗШУКУ ОСІБ ЯКІ УХИЛЯЮТЬСЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ

Артюшенко Д.Р., Артюшенко К.Р., Науковий керівник: Копилов Е.В. 100

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ЗАВОЛОДІННЯМ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

Шинкарьов В.Р., Журавльова Т.І., Науковий керівник: Копилов Е.В. 106

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗКРИТТІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ПРАВИЛ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ ТА ПРЕКУСОРІВ

Заворотній В.С., Бескровний А.С., Науковий керівник: Копилов Е.В. 113

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В РОЗСЛІДУВАННІ РОЗБОЇВ

Хорольська Т.В., Надтока Я.Ю., Науковий керівник: Копилов Е.В. 120

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Сурміло І.І., Іжик Я.С., Науковий керівник: Копилов Е.В. 127

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗШУКУ БЕЗВІСНО ЗНИКЛИХ ОСІБ

Ілящук Є.С., Кузьмічов А.В., Науковий керівник: Копилов Е.В. 134

ПОНЯТТЯ ОПЕРАТИВНОГО ОГЛЯДУ ЯК РІЗНОВИДУ ЗАХОДІВ ОПЕРАТИВНОГО (ІНІЦІАТИВНОГО) ПОШУКУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рябека В.В., Кривошея Д.Г., Науковий керівник: Копилов Е.В. 140

ПРАВОВА ОСНОВА ЗАСТОСУВАННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ТЕХНІКИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Соломатін М.С., Аксьонов А.Є., Копилов Е.В. 146

ЗМІСТ

РОЛЬ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ У ВИЯВЛЕННІ ТА РОЗСЛІДУВАННІ
ШАХРАЙСТВ

Редька В.В., Решетняк В.С., Науковий керівник: Копилов Е.В. 152

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Кандаур К.А., Науковий керівник: Кисельов А.О. 158

ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В
РОЗСЛІДУВАННІ ГРАБЕЖІВ

Шинкарук А.О., Ткачов Я.Л., Науковий керівник: Копилов Е.В. 165

ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ У
РОЗКРИТТІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Орленко В.М., Двірна А.С., Науковий керівник: Копилов Е.В. 171

ЩОДО ПИТАННЯ ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ У ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Косолапкін Я.О., Клікін М.М., Науковий керівник: Копилов Е.В. 177

РОЗДІЛ 5.**ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА
БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ**

ENSURING PUBLIC, STATE, AND MILITARY SECURITY

Losyuk T., Scientific supervisor: Mudra S. 185

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В
РОЗКРИТТІ УМИСНИХ ВБИВСТВ

Білецький Є.І., Домченко О.О., Науковий керівник: Копилов Е.В. 190

РОЗДІЛ 6.**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ**

INFORMATION SOFTWARE. DATABASES AND DATABASE MANAGEMENT
SYSTEMS

Suprun D., Scientific Supervisor: Liashenko L. 197

АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРИ ТА ПІДХОДІВ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ФЕЙКОВИХ НОВИН ЗА
ДОПОМОГОЮ МАШИННОГО ТА ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ

Мадараш Р.А., Науковий керівник: Ліп'яніна-Гончаренко Х.В. 204

РОЗДІЛ 7.**ТРАНСПОРТ ТА ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

БЕЗПІЛОТНІ ВАНТАЖНІ СУДНА ЯК ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА МОРСЬКОГО
ТРАНСПОРТУ

Авраменко Р.О., Науковий керівник: Левківська А.Л. 213

РОЗДІЛ 8. СОЦІОЛОГІЯ ТА СТАТИСТИКА

SOCIAL MEDIA USAGE IMPACT INTERPERSONAL RELATIONSHIPS AND
COMMUNICATION SKILLS

Bozhko D., Vitkovska K., Maliutina M., Supervisor: Poidyn M. 224

РОЗДІЛ 9. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

LINGUISTIC ANALYSIS OF THE TEXT ABOUT ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN
GEODESY AND GIS

Крук Я.І., Науковий керівник: Якушко К.Г. 233

РОЗДІЛ 10. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

РЕВОЛЮЦІОНІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ МІГРАЦІЇ: РОЛЬ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Петухова В.О., Поспєлова О.О., Науковий керівник: Петухова Л.Є. 240

РОЗДІЛ 11. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

КОГНІТИВНИЙ КОНТРОЛЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЧИННИК УСПІШНОСТІ У
ДІЯЛЬНОСТІ

Місայло С.О., Науковий керівник: Балашов Е.М. 247

ПРОБЛЕМА ВИМІРЮВАННЯ СТАВЛЕНЬ У СУЧАСНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ

Сайко Д.С., Степанчук В.В., Турчук Т.О., Науковий керівник: Нікітчук У.І. ... 256

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕСУРСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В АКАДЕМІЧНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ

Сондак Н.Р., Науковий керівник: Матласевич О.В. 264

РОЗДІЛ 12. МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ВИЗНАЧЕННЯ АКТУАЛЬНИХ НАПРЯМІВ САНІТАРНО-ПРОСВІТНЬОЇ РОБОТИ
ЯК ІНСТРУМЕНТУ ОПТИМІЗАЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ НАЙПОШИРЕНИШИХ
НЕВРОЛОГІЧНИХ НОЗОЛОГІЙ

Стромило А.В., Науковий керівник: Соловйова Є.Т. 269

ЗМІСТ**РОЗДІЛ 13.****ФАРМАЦІЯ ТА ФАРМАКОТЕРАПІЯ**

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ І ХВОРИХ НА СНІД В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Войтко М.В., Науковий керівник: Олійник П.В. 279

РОЗДІЛ 14.**ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ**

ОЦІНКА ФУНКЦІЙ КОЛІННОГО СУГЛОБА ПІСЛЯ ТОТАЛЬНОГО
ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ ЗА РІЗНИХ УМОВ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Сапрун М.А., Науковий керівник: Голяченко А.О. 286

РЕЗУЛЬТАТИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ СИНДРОМІ
ФЕМОРОАЦЕТАБУЛЯРНОГО ІМПІДЖМЕНТУ

Цар І.-М.І., Науковий керівник: Тиравська О.І. 298

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПІСЛЯ РОЗРИВУ АХІЛЛОВОГО СУХОЖИЛЛЯ

Петрук Т.Я., Науковий керівник: Тиравська О.І. 308

ФІЗКУЛЬТУРА ДЛЯ ПРОГРАМІСТІВ: КЛЮЧОВІ ВПРАВИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ЗДОРОВ'Я ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ

Кучук І.А., Науковий керівник: Церковна О.В. 315

Бобчук Єлизавета Віталіївна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи ПБ-22-5 ННІ Права
Державний податковий університет, Україна

Гриценко Вероніка Олексіївна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи ПБ-22-5 ННІ Права
Державний податковий університет, Україна

Науковий керівник: Любавіна Вікторія Петрівна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу
Державний податковий університет, Україна

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ БОРотьБИ З КОРУПЦІЄЮ

АНОТАЦІЯ. У роботі розглянуті проблеми правової боротьби з корупцією, проаналізовано методи для розв'язання питань, що стосуються боротьби з корупцією в Україні. Остаточною метою роботи є виявлення недоліків правової боротьби з корупцією в Україні та наведено можливі шляхи їхнього вирішення.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *корупція, кримінальна відповідальність, хабарі, правова боротьба з корупцією, методи боротьби з корупцією.*

Корупція - це злочинна діяльність у галузі політики та державного управління, що виражається у використанні посадовою особою переданих їй правових і владних можливостей з метою особистого збагачення (лат. *Corruptio* - псування, підкуп). Корупція є не тільки проблемою сучасного світу, вона є однією з стародавніх злочинів, що не втрачають своєї актуальності в будь-яку епоху, і становлять значну проблему для будь-якої держави. Покарання за підкуп передбачали ще закони Хаммурапі [1]. Зазначена проблема стала найактуальнішою після виникнення апарату управління.

На різних етапах і сферах розвитку держави і суспільства, корупція проявляється по-різному і, отже, її наслідки теж різні. Вона сприяє морально-етичній деградації членів суспільства, підриває довіру суспільства до влади

РОЗДІЛ 3.**ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

та головних процесів розвитку держави. У корупційних оборудках замішані державні службовці, природним чином представляють потенційні мішені контррозвідувальних служб іноземних держав, і тому становлять величезну умову державної безпеки.

Адже високий рівень корупції є плідним ґрунтом для руйнування державного суверенітету. Вона руйнує всі демократичні та соціальні інститути, що, в кінцевому підсумку, призводить до конституційного обвалення правопорядку.

Саме тому має бути найвищою метою держави - нещадна боротьба проти корупції, з метою її зменшення, якщо не викоринення масштабів.

Для ефективної боротьби проти цієї категорії злочину важливими є такі чинники, як: політична воля, підтримка суспільства, правильне здійснення внутрішньої політики державних структур.

Під час планування методів і засобів боротьби проти корупційних злочинів, необхідно врахувати причини його виникнення, а також чинники, які є латентними, що пояснюється цілою низкою об'єктивних і суб'єктивних причин. У загальних рисах, найважливішою умовою поширення корупційних злочинів є характерне для держави соціально-політичне середовище. Низькі зарплати, високі податки тощо, що проявляються на всі суспільні верстви, певною частиною спричиняють розвиток подібної категорії злочину. Існують різні способи боротьби проти злочинів у різних країнах і задіяні в цей час різні ресурси, результати також різні. Є країни, які на тлі мінімальних бюджетних витрат практично вільні від корупції, так само, як і є ті, в яких, всупереч величезним витратам не вдається досягти відчутних результатів.

В Україні є чинними такі законодавчі акти, які утворюють антикорупційне законодавство України: 1) Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [1]; 2) Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [2]; 3) Постанова КМУ «Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції» від 18 березня 2015 р. № 118 [3]; 4) Закон України від 2 жовтня 2019 року № 140-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції» [4]; 5) Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» від 7 червня 2018 року № 2447-VIII [5]; 6) Закон України від 31 жовтня 2019 року № 263-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів» [6]; 7) Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 року [7]; 8) Кодекс України про адміністративні правопорушення [8]; 9) Антикорупційна стратегія на 2021–2025 роки, затверджена Законом України від 20.06.2022 «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» [9];

10) Державна антикорупційна програма з виконання Антикорупційної стратегії, Затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 р. № 220 [10].

Антикорупційна політика є однією зі складових кримінально-правової політики держави, що зумовлена сферою суспільних відносин, охоронюваних певною групою кримінально-правових норм.

Така диференціація видається природною і саме в її межах формується кримінально-правова політика держави у сфері протидії корупції. У кримінологічному аспекті основний зміст антикорупційної політики виявляється в протидії кримінально караним корупційним та іншим проявам (таким, що продукують корупцію або виступають її похідними наслідками) з обов'язковим використанням превентивних антикорупційних засобів, що мають міжгалузеву специфіку [5].

Можливості досягнення кримінологічно значущих результатів антикорупційної політики пов'язуємо з гармонізацією правотворчості і правозастосування у сфері протидії корупції, а також із розвитком антикорупційної правосвідомості в суспільстві.

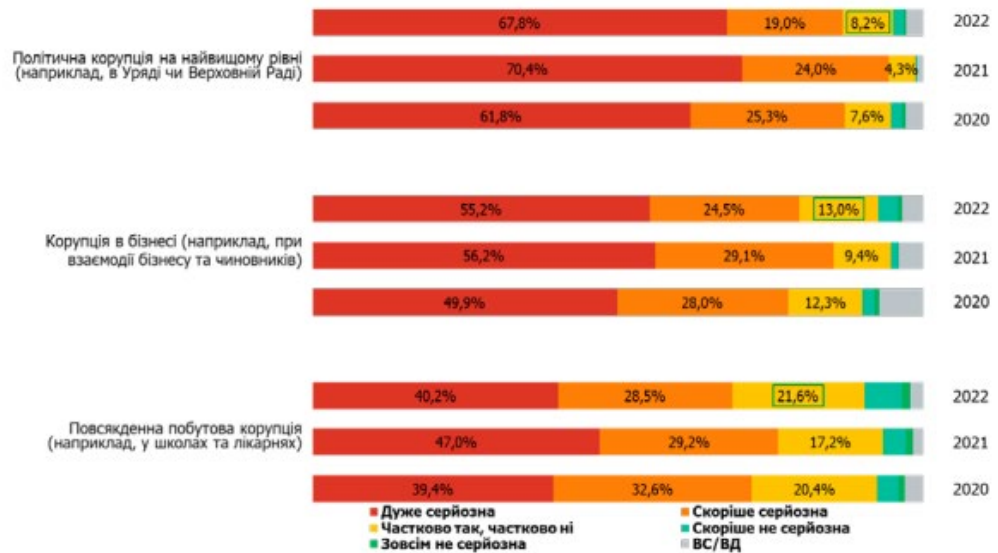
Імплементация в національне законодавство норм міжнародних антикорупційних конвенцій у питаннях врегулювання конфлікту інтересів на державній службі, декларування доходів державних службовців та їх родичів та відповідальності за корупційні правопорушення на сьогодні відірвана від потреб практики запобігання корупції, має дефіцит правового забезпечення і не враховує рівень правосвідомості осіб, які застосовують відповідні норми [8].

У сукупності це відбивається в недоліках правозастосування. Зокрема, практика запобігання корупції або відсутня, або її ефективність знаходиться на досить низькому рівні.

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) є ключовим органом в боротьбі з корупцією в Україні.

За даними опитування населення, серед усіх типів корупції найбільш серйозною проблемою респонденти вважають політичну корупцію на найвищому рівні (86,9% назвали корупцію в Уряді чи Верховній Раді серйозною або дуже серйозною проблемою). На другому – корупція у бізнесі (з показником 79,6%), а на третьому – повсякденна побутова корупція (68,7%) (рис 1).

Оцінка серйозності типів корупції у 2022 році дещо знизилась: для всіх трьох типів спостерігається статистично значуще зростання часток відповідей «не серйозна» та «частково серйозна, частково ні» з одночасним зменшенням часток відповідей «скоріше серйозна» та/або «дуже серйозна». Утім, лише оцінка побутової корупції у 2022 році повернулася на рівень 2020 року.

РОЗДІЛ 3.**ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО****Рис.1. Серйозність різних типів корупції в Україні**

Оцінки політичної корупції на найвищому рівні та корупції у бізнесі хоч і покращилися порівняно з оцінками 2021 року, але не досягли рівня 2020 року.

В рамках Стратегії розвитку НАЗК на період 2021-2025 років передбачено ряд напрямків діяльності, спрямованих на посилення ефективності антикорупційної політики в країні.

Зокрема, в Стратегії передбачено:

- Підвищення ефективності моніторингу декларацій осіб, які займають посади в органах державної влади, місцевого самоврядування та комунальних підприємствах;
- Розвиток та підтримка електронних сервісів, які допомагають забезпечувати прозорість діяльності органів влади та підприємств;
- Запровадження нових стандартів виявлення та розслідування корупційних правопорушень;
- Зміцнення міжнародного співробітництва та взаємодії з міжнародними антикорупційними організаціями.

Також важливо зазначити, що НАЗК працює над формуванням та реалізацією антикорупційної політики, що включає розробку та впровадження нових антикорупційних законів, політик та програм. Це вказує на те, що НАЗК зосереджено на досягненні конкретних результатів у боротьбі з корупцією в Україні.

На сьогодні вдосконалення потребує і система органів юстиції в державі, на які покладено функції з протидії корупції. На підставі сучасних досягнень кримінологічної науки в Україні пропонується поширити обсяг компетенції таких органів із протидії корупції на всі сфери суспільного життя

для виявлення в них кримінально караних корупційних діянь. За таких умов кримінальна юстиція буде характеризуватися як активний ефективний чинник усієї системи антикорупційних заходів у державі.

Отже, питання недосконалості кримінально-правових норм та неефективності їх застосування вважається основною правовою проблемою антикорупційної діяльності в Україні.

Список використаних джерел:

- [1] Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.
- [2] Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
- [3] Постанова КМУ «Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції» від 18 березня 2015 р. № 118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2015-%D0%BF#Text>.
- [4] Закон України від 2 жовтня 2019 року № 140-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/140-20#Text>.
- [5] Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» від 7 червня 2018 року № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.
- [6] Закон України від 31 жовтня 2019 року № 263-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-20#Text>.
- [7] Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
- [8] Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
- [9] Антикорупційна стратегія на 2021–2025 роки, затверджена Законом України від 20.06.2022 «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>.
- [10] Державна антикорупційна програма з виконання Антикорупційної стратегії, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 р. № 220. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennia-derzhavnoi-antikoruptsiinoi-prohramy-na-20232025-t40323>.
- [11] Водянніков О.Ю. Антикорупційний принцип Конституції. Актуальні виклики у діяльності Вищого антикорупційного суду: матеріали круглого столу (м. Київ, 10 вересня 2020 р.), Київ, 2020. С. 7–15.
- [12] Удовика Л., Ганзенко О. Правові засоби правотворчості в контексті інтеграції України в ЄС. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/10/42.pdf>.
- [13] Онуфрієнко О. В. Правові засоби у контексті інструментальної теорії права: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Х., 2004. 196 с.
- [14] Ященко А.М. Заходи кримінально-правового-характеру: поняття, зміст і сутність. Форум права. 2013. № 3. С. 775–783.
- [15] Лісіцина Ю.О. Кримінально-правові засоби у системі протидії підрозділами Національної поліції незаконним діям щодо анатомічних матеріалів людини. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 1. С. 227–229.